

NOVE NALOŽBE V PAPIRNICI VEVČE

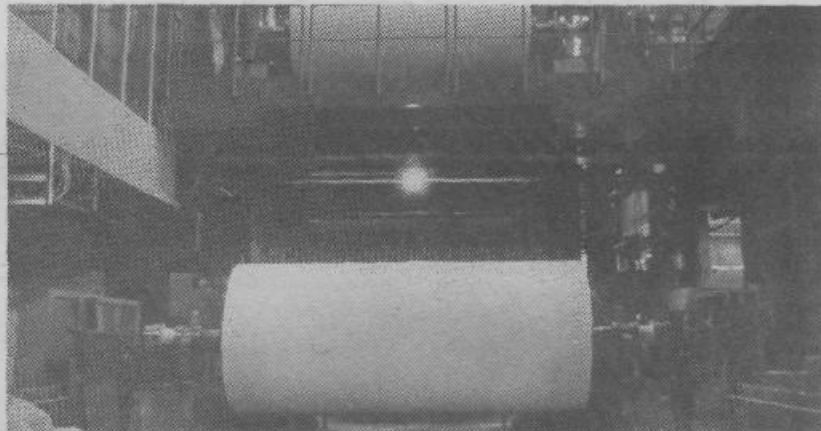
Papirnica Vevče je eno največjih podjetij v naši občini, hkrati pa je tudi eno redkih v Sloveniji, ki se je uspešno izvleklo iz rdečih števil in se tako rešilo propada. Njihov sanacijski program je bil uspešen predvsem zaradi dotoka svežega kapitala in pa zaradi zmanjševanja števila zaposlenih. Ker pa je na trgu mogoče uspeli le z novimi vlaganji v proizvodnjo in njenimi posodobitvami in izboljšavami, so lani za to namenili 20 milijonov mark in letos 10 milijonov mark. Prihodnje leto pa bodo v proizvodnjo vložili približno 30 milijonov mark.

O novih naložbah smo se pogovarjali z vodjem Papirnice Vevče Janezom Hribarjem, ki je povedal, da so junija pognali dva nova stroja, ki sta še lanska naložba, plačal pa jih je njihov avstrijski partner. To je bil njegov vložek v mešano podjetje. Podjetje Brigl in Bergmeister je kupilo rezalni stroj in stroj za glajenje visoko kakovostnih površinsko premazanih papirjev. Stroj za rezanje zavrtkov papirja bolj kakovostno navija papir, ima večjo zmogljivost, manj pa je tudi odpadnega papirja. S strojem za glajenje visoko kakovostnih premazanih papirjev pa bodo vevški papirničarji lahko proizvedli več kakovostnega papirja.

Linija za pakiranje papirja bolj kakovostno in lično zapakira papir, kar je pri prodaji zelo pomembno, pa tudi avtomatsko zabeleži težo. Nova linija za spuščanje vlaknin je tudi zelo pomembna pridobitev za papirnico, saj omogoča natančno doziranje posamezne vrste celuloze po receptih za določene vrste papirja, pa tudi lažjo uporabo za delavce. Za bolj smotno razpuščanje odpadkov pa so v papirnici postavili nov sistem zajemanja odpadkov papirja pri vseh dodelavnih strojih, in pnevmatski transport do centralnega zbiralnika, razpuščanje papirja in njegovo vračanje v proizvodnjo.

Ker gre pri izdelavi papirja tudi četrtnina papirja v odpad, ga tako ponovno v celoti predelajo. To pa je velik prihranek. Nov sistem ogrevanja papirnega stroja pa zaradi boljšega izkoristka pare tudi pomeni velik prihranek energije. Avtomatsko mletje vlaknin, ki bo v celoti postavljeno do konca leta, pa omogoča bolj kakovostno pripravo surovin, in bo imelo najsodobnejši oskrbovalni sistem, voden s procesnim računalnikom.

Vendar pa to niso vse naložbe v izboljšano proizvodnjo papirja, saj se bodo prihodnje leto v vevški papirnici lotili modernizacije papirnega stroja, ki bo stala približno 30 milijonov mark. Večino denarja bosta zagotovila papirnica in njen avstrijski partner, za drugo pa bodo najeli bančno posojilo. Janez Hribar je povedal, da se o najetju posojila že pogovarjajo z različnimi slovenskimi bankami, vlaganje v posodobitev Papirnice

Ker se v vevški papirnici zavedajo, da jim lahko le nenehno vlaganje v posodabljanje tehnologije proizvodnje zagotovi uspeh, so letos za to namenili 10 milijonov mark lastnega denarja, ki jim je ostal zaradi uspešnega poslovanja. Tako so v papirnici že namestili novo linijo za pakiranje papirja na palete, linijo za razpuščanje vlaknin, linijo za razpuščanje odpadka in nov sistem ogrevanja papirnega stroja. Do konca leta pa bodo v celoti avtomatizirali mletje vlaknin in doziranje dodatkov pri izdelavi papirja.

Vevče pa bo verjetno zanimivo tudi za Ljubljansko banko, saj je lastnik osemnajstih odstotkov papirnice. Dodal je še, da bodo s temi posodobitvami zmanjšali proizvodne stroške, to pa bo povečalo konkurenčnost njihovih izdelkov na zahodnih trgih, in jim omogočilo napredovanje v višje cenovne razrede, seveda ob pogoju, da se tudi kakovost papirja ne bo spreminjala.

ZDENKO MATOZ

DENACIONALIZACIJA

Denacionalizacija je zelo zapletena, zahtevna in kar počasna reč. Tisto, kar je prejšnji režim vzel čez noč, bo sedanjji vračal več let. Zato je tudi razumljivo negodovanje in nestrpnost razlaščenec in njihovih dedičev, ki želijo dobiti odvezto premoženje čim prej nazaj. Vendar se je denacionalizacijski postopek le začel in nekateri počasi že dobivajo nazaj svoje premoženje. V slovenskih občinah postopek vračanja odvzetega premoženja poteka različno, saj se dostikrat srečujejo z različnimi težavami. Vendar pa bi bilo mogoče reči, da moščanska občina le ni med najpocočasnejšimi.

Tako so v občini Moste-Polje do konca letošnjega avgusta prejeli 226 zahtev za denacionalizacijo, od teh le 90 popolnih, 136 pa so jih vrnil v dopolnitev. Pristojni upravni organi moščanske občine so doslej izdali 23 odločb, od tega osem sklepov o zavrnjenju zahtev, ker vlagatelji niso izpolnjevali formalnih pogojev, osem zahtev je bilo zavrnjenih, za pet zahtev pa so izdali pozitivne odločbe. V dveh primerih so izdali le delno odločbo. Pri enajstih vlogah ni bilo jasno državljanstvo upravičencev leta 1945, zato bo ugotovitevne odločbe o državljanstvu izdal mestni sekretariat za notranje zadeve, ki je za to pristojen.

V občini so največ zahtev po vrnitvi premoženja naslovili na občinski sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Prejel je kar 122 zahtev za denacionalizacijo kmetijskih zemljišč in gozdov, od katerih jih je osem odstopil pristojnemu organu. Od 114 vlog so občani oddali le 28 popolnih vlog, kar 86 pa jih je bilo brez vse potrebne dokumentacije. Do sedaj je sekretariat izdal le eno delno odločbo, s katero so vrnil nekaj več kot 27 hektarjev kmetijskih površin.

Nekaj manj je bilo zahtevkov za vrnitev stanovanjskih hiš, poslovnih prostorov in stavbnih zemljišč, saj je moščanski sekretariat za občno upravo in razvoj krajevskih skupnosti do nedavnega prejel 92 zahtev za denacionalizacijo, od teh jih je 54 popolnih in 38 nepopolnih.

Denacionalizacijo stavbnega zemljišča je zahtevalo 50 občanov, ki so oddali 30 popolnih in 20 nepopolnih vlog. Do sedaj so pozitivno rešili dve zahtevi, sedem negativno, tri so s sklepom zavrnili,

sedem pa jih je še v obravnavi. Dva vlagatelja sta se premislila in odstopila od zahteve. Stanovanjske hiše in stanovanja je zahtevalo nazaj 31 občanov, ki so oddali 17 popolnih in 14 nepopolnih vlog. Od teh je upravni organ za tri zaključil postopek, tako da je eno rešil pozitivno, eno negativno, eno z delno odločbo, pet pa jih imajo še v postopku. Zahtevo za denacionalizacijo poslovnih prostorov je vložil 11 občanov, ki so oddali sedem popolnih in štiri nepopolne vloge. Doslej so pozitivno rešili eno zahtevo, štiri pa so še v postopku.

Še najmanj vlog za denacionalizacijo je prejel občinski sekretariat za gospodarstvo in družbene dejavnosti, saj je prejel le 20 vlog, od teh je bilo 18 popolnih, dve pa sta bili nepopolni. Do zdaj je izdal šest odločb, vendar le eno pozitivno, tako da je podjetje Žito Mlin upravičenci že vrnilo podzavljeno premoženje. Med zahtevami za vrnitev podzavljenih zasebnih podjetij je tudi nekaj takšnih, ki zadevajo večja moščanska podjetja. Tako občani zahtevajo nazaj dele premoženja kemične tovarne Arbo, gradbenega podjetja Gradis, trgovskega podjetja Center ter podjetij Teol in Indos.

Vendar pa se pri vodenju denacionalizacijskih postopkov pojavljajo problemi, kot so odstopnost posebnega zakona, ki bi urejal delovanje Slovenskega odkodninskega sklada in Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov republike Slovenije, zastareli vpisi v zemljiško knjigo, nejasnosti o zavezancih - pravnih osebah in vprašanje, kdo mora vzpostaviti parцеле razmere, ki so se po nacionalizaciji spremenile.

ZDENKO MATOZ

LOKALNI VODOVODI IN SUŠA

Letošnja suša je v Sloveniji naredila ogromno škode. Ogniti se ji ni mogla tudi moščanska občina. Vendar tokrat ne bom pisal o škodi, temveč o težavah, ki jih imajo s pitno vodo občani, ki živijo na zunajmestnem območju. Od vseh ljubljanskih občin ima občina Moste-Polje poleg občine Vič-Rudnik še največ zunajmestnega območja. V nasprotju z viško občino je večina tega območja hribovskega, nekateri kraji pa spadajo tudi v demografsko ogroženo območje, predvsem Prežganje in Mali vrh. Za kraje v hribovitem območju moščanske občine je značilno, da imajo lokalne vodovode, ki pa nimajo primernih vodnih zajetij, tako da ima dva tisoč občanov skoraj vse leto moteno oskrbo z vodo. Letošnja suša je njihove težave še stopnjevala.

O tej problematiki, in o njenem reševanju smo se nedavno pogovarjali z moščansko sekretarko za urbanizem in varstvo okolja Marjano Hauptman-Erjavec. Povedala je, da je v občini Moste-Polje zunaj mestnega območja 35 lokalnih vodovodov. Najbolj pogosto primanjkuje vode v krajevskih skupnostih Zadvor, Besnica, Dolsko in Klopce, kamor skoraj vse leto pitno vodo dovažajo. Letošnje poletje so tako pripeljali 2.200 kubičnih metrov vode. Vodo dovažajo gasilci s svojimi cisternami, pa tudi s petimi cisternami, ki jih je za te potrebe kupila občina.

Ker pa dovažanje vode ni zastoj, je občina poskrbela, da občani poravnajo le 40 odstotkov stroškov, drugo pa občina in mesto, vsak po 30 odstotkov. Pet kubičnih metrov pripeljane vode stane približno 1100 tolarjev. Ker so prebivalci teh krajev večinoma kmetje, porabijo veliko vode za napajanje živine. Vendar je dovažanje vode le začasna rešitev. V moščanski občini so si za eno od prednostnih nalog zadali gradnjo lokalnih vodovodov, ki bodo bolj strokovno narejeni, tako da ne bo več primanjkovalo vode.

Sekretarka za urbanizem in ureja-

nje okolja je dejala, da se na občini že dlje časa zavedajo težav, ki jih imajo prebivalci zunajmestnih območij s pitno vodo, zato so se tudi odločili, da bodo lokalne vodovode uredili tako, da te težave ne bo več. To si je občinski izvršni svet postavil za prednostno nalogo, pri tem pa so ga podprli tudi poslanci občinske skupščine. Pitna voda je osnova za normalno življenje, zato je nespreejmljivo, da je le nekaj kilometrov iz naše prestolnice prebivalci nimajo dovolj. V občini so pripravili program gradnje lokalnih vodovodov, ki ga počasi tudi uresničujejo, seveda glede na razpoložljiva sredstva. Poudarila je, da je gradnja vodovodov zelo draga, zato je prebivalci sami ne morejo plačati.

Tako je gradnja vodovoda v vasi Brezige v zaključni fazi. Vodovod, dolg dva kilometra, se bo napajal iz 50 metrov globoke vrtine. Ta vodovod bodo mogoče pozneje podaljšali še do Podlipoglava. Gradnja bo stala približno 40 milijonov tolarjev, večino denarja bosta dala občina in mesto, kraji pa bodo s samoprispevkom zagotovili 20 odstotkov sredstev. Vodovod gradijo po fazah. Že letos bodo začeli graditi tudi vodovod Dolsko-Laze, ki bo v celoti stal približno 70

milijonov tolarjev. Letošnja faza bo stala 32 milijonov tolarjev, od tega bosta občina in mesto prispevala po 10 milijonov tolarjev, javno podjetje Vodovod-Kanalizacija 12 milijonov tolarjev in kraji dva milijona tolarjev. Gradnjo tega vodovoda bodo nadaljevali še prihodnje leto. Za vodovode Dolsko-Senožeti, Prežganje, Sela pri Pancah, Mali vrh, Zalag-Podgrad in Bizovik pa pridobivajo lokacijsko in gradbeno dokumentacijo. Za večino vodovodov bodo poskaleli nove vodne vire, saj obstoječi nimajo dovolj vode.

Marjana Hauptman-Erjavec je še povedala, da bodo sredstva iz proračuna narekovala dinamiko in obseg gradnje lokalnih vodovodov. Vseh ne bodo mogli zgraditi takoj, zato se bodo o njihovi gradnji odločali glede na ogroženost prebivalstva in določili prednostni vrstni red. Dodala je, da so priprave na gradnjo vodovodov zamudne in dolgotrajne, saj raziskave in pridobivanje potrebne dokumentacije zahtevajo nekaj časa, tako da lahko mine enega do treh let preden se prične z gradnjo.

ZDENKO MATOZ

Ne sežigajmo ostankov z vrto in njiv.

Varujmo zrak!

te — to

Ljubljana

termoelektrarna toplarna Ljubljana, p. o.
toplarniška 19
61000 Ljubljana
telefon: (061) 442 880, 446 993, 442 929
telex: 31471 yutol

- proizvaja električno energijo,
- proizvaja toplotno energijo in tehnološko paro za potrebe komunalnega gospodarstva Ljubljane,
- prodaja pepel kot polnilni oziroma gradbeni material, demineralizirano vodo in karbonatni pesek

S svojim delom pomagamo izboljševati delovne in življenjske pogoje prebivalcev širše in ožje družbene skupnosti.

te — to

Ljubljana

termoelektrarna toplarna Ljubljana, p. o.
toplarniška 19
61000 Ljubljana
telefon: (061) 442 880, 446 993, 442 929
telex: 31471 yutol